

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22.04.1965, sp. zn. 5 Cz 93/64, ECLI:CZ:NS:1965:5.CZ.93.1964.1

Číslo: 40/1965

Právní věta: Řízení o rozvodu a řízení o úpravě poměrů manželů k nezletilým dětem z jejich manželství pro dobu po rozvodu jsou řízení, která mají samostatný skutkový základ a jsou proto v opravném řízení přezkoumávána samostatně.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 22.04.1965

Spisová značka: 5 Cz 93/64

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manželství - rozvod, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 113

§ 206

§ 221

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40/1965 sb. rozh.

Řízení o rozvodu a řízení o úpravě poměrů manželů k nezletilým dětem z jejich manželství pro dobu po rozvodu jsou řízení, která mají samostatný skutkový základ a jsou proto v opravném řízení přezkoumávána samostatně.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 1965, [5 Cz 93/64.](#))

Obvodní soud pro Prahu 2 rozvedl manželství účastníků, přičemž nezletilé dítě účastníků svěřil do výchovy odpůrkyni, navrhovatelé určili vyživovací povinnost a upravili jeho styk s nezletilcem.

Proti tomuto rozsudku, a to pouze pokud jde o výrok ohledně nezletilce, podal odvolání navrhovatel a žádal, aby nezletilec byl naopak svěřen do jeho výchovy a aby odpůrkyni byla uložena vyživovací povinnost.

Městský soud v Praze rozhodnutí prvního stupně zrušil ve všech výrocích, tedy i ve výroku o rozvodu manželství účastníků.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti, podané generálním prokurátorem, že rozsudkem Městského soudu, pokud jím byl zrušen výrok o rozvodu manželství, byl porušen zákon, a v tomto rozsahu jej zrušil.

Z odůvodnění:

Rozhodnutí městského soudu bylo vydáno v době, kdy platily již nové občanskoprávní kodexy, tedy i nový občanský soudní řád (zák. č. 99/1963 Sb.). Kdyby městský soud rozhodoval před 1. 4. 1964 bylo správným, poněvadž podle odst. 1 tohoto ustanovení mohlo rozhodnutí o rozvodu a o právech a povinnostech rodičů k nezletilým dětem a jejich majetku pro dobu rozvodu, nabýt právní moci jen ve všech částech výroku současně. Ustanovení § 240 o. s. ř. z roku 1950 nebylo již do nového občanského soudního řádu převzato a je tedy nutno uvedenou otázku řešit z hlediska nových předpisů.

Podle § 113 odst. 1 o. s. ř. je s řízením o rozvodu spojeno řízení o úpravu poměrů manželů k nezletilým dětem z jejich manželství zrozeným pro dobu po rozvodu. Spojení několika věcí ke společnému řízení, které je procesním institutem, je odůvodněno hospodárností řízení, ať již tuto hospodárnost posuzuje soud, nebo ať ke spojení několika věcí dochází přímo ze zákona. Jiný význam tento procesní institut mít nemůže, než pouze ten, aby soud získal úplnější pohled na řešenou věc a její souvislosti (viz důvodová zpráva k občanskému soudnímu řádu).

Uvedené ustanovení § 113 odst. 1 o. s. ř. z hlediska opravného řízení, probíhajícího v důsledku podání řádného opravného prostředku do některých z výroků, nelze chápat tak, že ve všech případech je nutno přezkoumávat všechny výroky, byť proti nim odvolání podáno nebylo. Podle ustanovení § 206 odst. 2 o. s. ř. není právní moc výroku, který není napaden odvoláním, dotčena, jestliže bylo rozhodnuto o několika právech se samostatným skutkovým základem. Poněvadž není výslovného ustanovení v novém občanském soudním řádu, jako bylo ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. z roku 1950, nutno dospět k závěru, že rozhodování o rozvodu a rozhodování o poměrech nezletilých dětí, jakož i řízení jim předcházející, jsou dvě řízení se samostatným skutkovým základem, které pouze ust. § 113 odst. 1 o. s. ř. spojilo k společnému projednávání. K jinému závěru nelze dospět ani poukazem na ust. § 26 odst. 1 zák. o rod., které je ostatně jinak formulovaným ustanovením § 32 zákona č. 265/1949 Sb. a ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. z roku 1950, ovšem bez dovětku, že rozhodnutí může nabýt právní moci jen ve všech částech výroku současně. Ustanovení § 26 odst. 1 zákona o rodině pouze zcela obecně stanoví pro soud povinnosti upravit práva a povinnosti rodičů k dítěti po rozvodu v rozhodnutí, kterým se jejich manželství rozvádí. Uvedené ustanovení však nemůže oslabit zásadu, že řízení soudu a řízení o poměrech nezletilých dětí jsou řízení, která mají samostatný skutkový základ a která tedy z hlediska případného opravného řízení mohou být přezkoumána samostatně.

Jestliže městský soud rozhodl jinak, vycházející z nesprávného právního názoru, porušil zákon v ustanovení § 206 odst. 2 a § 221 odst. 1 a) o. s. ř.

Poznámka: Viz i stanovisko občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu uveřejněné ve Výběru rozhodnutí a sdělení ve věcech občanskoprávních č. 1/1965, běžné č. 7/III.